

Certificaat
ondernemerschap

Stichting Certificaat Ondernemerschap

Examen Financiën

Dinsdag 23 maart 2010

Start examen 18.00uur tot 20.00uur

Dit examen bestaat uit een casus en 7 vragen (5 pagina's) en 4 bijlagen

Er is GEEN grafische rekenmachine toegestaan

In totaal kunnen voor het examen 100 punten worden behaald.

55 punten of meer is voldoende.

Optiek Het Oog

Anneth en Karel Brinke, beiden opticiens, zijn de eigenaren van Optiek het Oog, gevestigd in het centrum van 's-Hertogenbosch, vlakbij de Sint Janskathedraal. Anneth en Karel, getrouwd in gemeenschap van goederen, hebben Optiek Het Oog in 2004 gekocht van de vorige eigenaar. De zaak richt zich als speciaalzaak op het hoge segment van de markt.

Anneth en Karel wonen in een koopwoning in een van de buitenwijken van de stad. De vrije verkoopwaarde van deze woning is getaxeerd op € 480.000,- en de executiewaarde op € 370.000,-. Op de woning rust een hypotheek van € 140.000,-. Ook bezitten Anneth en Karel een schilderij van Karel Appel met een getaxeerde waarde van € 40.000,-.

De kritieke financiële situatie

In 2009 is de winst fors gedaald onder andere door de daling van de omzet ten gevolge van een fiscale maatregel. Omdat de privéopnamen de laatste jaren hoog waren, is de liquiditeit onder druk komen te staan. Zo doorgaan is niet verantwoord, een faillissement is dan onvermijdelijk.

De bank vindt dat de limiet van het rekening-courantkrediet van € 80.000,- te hoog is en wil dan ook geen overstand toestaan. Anneth en Karel moeten maatregelen nemen om te 'overleven'.

De onderneming

Anneth en Karel hebben als ondernemingsvorm gekozen voor de vennootschap onder firma (vof). Ze zijn de enige vennoten van de vof. Bij de overname van het bedrijf en de oprichting van de vof is een vennootschapscontract opgesteld. Hierin is geregeld dat ieder van de vennoten 50% van de winst ontvangt. Er wordt geen rente vergoed over het kapitaal, dat de vennoten in de vennootschap hebben zitten.

De winkel heeft een brutovloeroppervlak van 100 m², het verkoopvloeroppervlak bedraagt 70 m². Het pand is eigendom van de beide vennoten. De vrije verkoopwaarde bedraagt € 300.000,-; de executiewaarde is getaxeerd op € 210.000,-.

Door de tegenvallende resultaten is er de laatste jaren niet veel geïnvesteerd. Het achterstallig onderhoud aan de winkel wordt zichtbaar. Eigenlijk is er € 30.000,- nodig om het pand op te knappen (schilderen, aanpassing inrichting, e.d.).

Anneth en Karel werken beiden fulltime in de zaak, zowel in 2008 als 2009. Tot eind 2008 waren er drie oproepkrachten werkzaam, samen 1,2 fte. Begin 2009 is er een vaste kracht in loondienst

gekomen voor 0,8 fte, waardoor de oproepkrachten in 2009 gezamenlijk nog maar voor 0,8 fte zijn ingezet.

Overige gegevens

De verkopen worden voor 70% contant betaald en 30% op rekening.

De inventaris en de vlottende activa staan voor een reële waarde op de balans.

Bij alle in- en verkopen moet rekening worden gehouden met 19% BTW.

Voor de berekening van het bedrijfseconomisch resultaat dient de basis voor het gewaardeerd ondernemersloon (GOL) gelijk worden gesteld aan 1,25 x de gemiddelde loonvoet in de branche, conform de gegevens van de 'Cijfers & Trends' van de Rabobank (het bedrag is voor 2009 gelijk aan dat van 2008). In verband met het negatieve saldo van het eigen vermogen op de balans mag de fictieve rente over het eigen vermogen buiten beschouwing worden gelaten.

De branche

De optiekbranche staat onder druk, zeker de speciaalzaken. Dit door de concurrentie van optiekketens als Pearl en Specsavers.

Het jaarboek detailhandel van het Hoofdbedrijfschap Detailhandel vermeldt de volgende kengetallen voor de branche:

Omzet per fte	€ 152.000,-
Brutowinst per fte	€ 57.000,-
Omzet per m2 verkoopvloeroppervlak	€ 5.000,-
Brutowinstmarge	66,2 %

(Bij de berekening van de omzet en de brutowinst per fte zijn de inzet van meewerkende ondernemers meegeteld.)

Andere kengetallen voor de branche (bron: Rabobank Cijfers & Trends)

Voorraadtermijn (in dagen)	120
Crediteurentermijn (in dagen)	45
Gemiddelde verkoopvloeroppervlak	72 m2
Loonvoet	€ 28.000,- per jaar

VRAGEN

Vraag 1

- a. Bereken zowel de omzet per fte als de omzet per m² verkoopvloeroppervlak van Optiek Het Oog voor 2008 en voor 2009. (8 punten)
- b. Geef uw mening over de gerealiseerde omzet. Maak hierbij gebruik van twee kengetallen uit de brancheanalyse. (4 punten)
- c. Geef uw mening over de personele uitbreiding in 2009. (4 punten)

Vraag 2

De accountant van Optiek Het Oog heeft te kennen gegeven dat hij in verband met de brutowinstmarge en het bedrijfseconomisch resultaat overleg wil hebben met beide vennoten.

- a. Bereken voor 2008 en 2009 de brutowinstmarges. (4 punten)
- b. Om welke reden zal de accountant in gesprek willen over de brutowinstmarge? Motiveer uw antwoord. (4 punten)

Vraag 3

- a. Bereken voor 2009 de krediettermijn voor debiteuren in dagen. (6 punten)
Anneth en Karel vinden de krediettermijn debiteuren te hoog en willen de termijn terugdringen.
- b. Noem twee acties die er toe kunnen leiden dat de krediettermijn daalt. (4 punten)

Vraag 4

- a. Waarover doen de kengetallen quick ratio en current ratio een uitspraak? (4 punten)
- b. Bereken zowel per 31-12-2008 als per 31-12-2009 de quick ratio. (4 punten)
- c. Wat is uw conclusie? Motiveer uw antwoord. (4 punten)
- d. Bereken het bedrag dat feitelijk met lang vermogen gefinancierd moet worden om een positief netto werkkapitaal te realiseren? (4 punten)

Vraag 5

- a. Bereken de privéopnamen van zowel Anneth als Karel in 2009. (4 punten)
- b. Geef uw oordeel over de hoogte van de privéopnamen van beiden. Maak hierbij ook gebruik van de branchegegevens. (4 punten)
- c. Hoe zijn de privéopnamen in 2009 met name gefinancierd. Maak hierbij gebruik van het kasstroomoverzicht (KSO). (4 punten)

Vraag 6

Anneth en Karel hebben een zogenaamde man-vrouw-vof. Bij de start hebben ze een vennootschapscontract opgesteld.

- a. Noem drie zaken die zeker in een vof-contract geregeld moeten worden. (6 punten)
- b. Anneth en Karel hadden ook kunnen kiezen voor de besloten vennootschap als ondernemingsvorm. Noem drie voor- **en/of** nadelen van de BV ten opzichte van de vof als ondernemingsvorm. (6 punten)

Vraag 7

Anneth en Karel zien in dat de zaak een financiële injectie nodig heeft. Eerst willen ze kijken of er privé en/of in de zaak nog voldoende zekerheden zijn om met de bank in gesprek te gaan over een banklening, in welke vorm dan ook.

- a. Bereken de hoogte van de zekerheden in de zaak op basis van de balans per 31-12-2009.
- b. (10 punten)
- c. Bieden de bij 7a berekende zekerheden een basis voor een gesprek met de bank? Motiveer uw antwoord. (4 punten)
- d. Bieden de privébezittingen nog mogelijkheden tot kredietverstrekking door de bank? Motiveer uw antwoord. (4 punten)

Einde examen